

ČESTITKA MATJAŽA KRANJCA OB 25.OBLETNICI SLOVENSKE DRŽAVE

Pozdravljeni,

preprosto sem moral te svoje misli pri svojih sedeminpetdesetih letih zliti na papir. Rad imam to deželo - Slovenijo, rad imam to domovino, pokrajino - Slovenijo, ne maram pa države v njenem institucionalnem ali oblastnem smislu.

Tega me je sram, tega me je groza in strah. Sram me je!

Moj oče je bil znani slovenski pisatelj, ljubil je to deželo, ljubil je svoje ljudi, ljubil je to, da smo nekoč na svoji zemlji. Tudi jaz imam rad to deželo.

Kot novinar, terenski, sem imel možnost, da sem jo kot eden redkih Slovencev spoznal po dolgem in počez.

In je res lepa, enkratna, neponovljiva. In vedno sem bil vesel in ponosen, da živim na tako lepi zemlji, v tako lepi deželi.

A za tak sistem se jaz nisem trudil, ne boril. Bil sem srečen, ko smo dobili svojo državo, ko smo prišli na svoje, kot se reče.

Jaz to lahko rečem, ker so bili moji stari starši tlačani na zemlji madžarske grofice. Ki sploh ni bila slaba. Bil sem srečen, ko sem odraščal, od leta 1955 naprej, v neki državi, ki se ji je takrat reklo Jugoslavija, kjer je bilo na začetku težko, zelo težko.

Meni in mami je v podstrešnem stanovanju voda zmrznila v umivalniku.

A - vsak naslednji dan je bil težak, a vendarle boljši. Bil sem srečen, da sem lahko hodil v šolo, da sem lahko študiral, da sem lahko dobil službo, si ustvaril družino in v vsem tem užival.

Za boljši jutri.

Pa so bili boni za bencin, pa je bil sistem par - nepar za avtomobile, pa je bila inflacija. Ampak, dragi moji, bila je tudi sociala, bili so počitniški domovi, bile so šole, bili so vrtci, bili so športni amaterski klubi, amaterska gledališča, bilo je življenje.

Bila so potovanja po svetu, bil je nakupovalni Trst, Celovec, Graz, pa še kaj. Vsak dan je bilo bolje.

A potem je prišla osamosvojitve, samostojnost, z novimi junaki - vsi iz istega gnezda!

In so nam prinesli nove resnice, novo državo.

In sem upal vanjo, ponosen sem bil, da jo imam. Kako ponosno sem tista leta v Franciji, Belgiji, Italiji, pa še kje drugje potrpežljivo razlagal, od kod prihajam, da sem iz Slovenije, da to ni več Jugoslavija.

Bil me je en sam ponos.

Potem pa minejo leta... Potem pride privatizacija, pride tranzicija, pridejo pidi in sodi, pride Koržetov sklad za državna podjetja.

In potem pridejo razni Bavčarji, Kordeži, Valanti, Duhovnikove, Volki, Šroti, da Hildice ne pozabim, in cela plejada z njimi zlizanih novih povzpetnikov.

In z njimi povezanih novih menedžerjev z mojim nekdanjim kolegom Samom Miličem Hribarjem na čelu. Kdo bi jih vse našteval. Škoda časa in prostora. In potem nam ukradejo državo.

In naredijo dva sistema, enega za "elito" in enega za navadne ljudi, za sodobne sužnje. Mar je treba naštevati primere ... Mislim da ne. In potem jemljejo, kradejo.

In ko skorajda vse "privatizirajo", si za ubogega človečka izmislijo še recesijo. Odpuščanja, cesta, brez plač, ki so jih ljudje zaslužili, brez zavarovanja, ki so ga že plačali. Brez upanja in brez prihodnosti.

In brez pravne države. Potem ga do konca oropajo.

Do tega, da ljudje ne morejo več živeti, da se po kletih blokov vlačijo kot podgane, da si pozimi najdejo topel kotiček, da bi dočakali jutri.

Brez služb, brez prihodnosti. Kje so Litostroji, Mure, Tami, Labodi, Lisce, Mipi, Jutranjke, kje je SCT, kje je Vegrad, kje je Prevent itd.....

In kje so ti ljudje.

In kje je denar, ki je bil tam. Kdo ga je vzel, kdo ga je privatiziral.

Kdo je pokradel NLB.

Za zasluge so direktorji dobivali nagrade, saj se še spomnite imen. Upam da.

Pa še ni dovolj. Potem se vsi ti "mojstri", ne bi rad uporabil hujšega izraza, potem se lotijo še generacije upokoencev. Tistih, ki so jim s svojim delom dali sploh možnost, da so svoje riti prinesli do šol in fakultet, da so postali to, kar so.

No, prepričan sem, da njihovi starši tega niso želeli. In na to niso ponosni. Zdaj ropajo še njih. Sramota.

In kaj so dali mladim? Povejte mi, kaj in kakšna je vaša prihodnost. Če mi boste dali optimizem, bom srečen. Pa se bojim, da ne bo nikakršnega optimizma v vaših odgovorih, če bodo pošteni. Na žalost.

Mi bomo na stara leta delali do smrti, kje pa boste vi dobili službo, kako si boste ustvarjali boljši jutri, lepšo prihodnost. Kako boste v življenje spravili vaše otroke, ki so nekaj najlepšega, kar se vam lahko zgodi. Povejte mi, kako!

O vsem tem tudi pišem, vsak teden, vsak dan o tem razmišljam. Pa ne pomaga.

Treba je nekaj narediti. To, kar je pred nami, verjemite, ni dobro.

Ne pelje nikamor. To je preprosto kraja v imenu - koga že?? – morda ljudstva.

Dajte no, to je svinjarija.

Pa še vedno bom zapisal: imam najlepšo domovino, najlepšo deželo, rad imam Slovenijo.

A čas je, da se nekateri, mnogi umaknejo. Dovolj je je bilo. Dajte nam, da zadihamo.

Matjaž Kranjec